

FERMENTINIŲ PREPARATŲ ĮTAKA PARŠELIAMS

Z. Bartkevičiūtė, J. Černauskienė

Gyvulio organizmas pasisavina tik iki paprastų junginių suskaidytus pašaro komponentus. Maisto medžiagoms skaidyti virškinimo trakte ypač svarbūs čia esantys fermentai, reguliuojantys medžiagų apykaitos greitį ir specifiskumą. Nuo jų kiekio ir aktyvumo labai priklauso, ar gyvulio organizmas gaus maisto medžiagų.

Fermentiniais preparatais galima kryptingai veikti virškinimo procesą, nes jie padeda organizmui pasisavinti maisto medžiagas ir taip didina gyvulio produktyvumą. Ryškiausias jų poveikis pirmosiomis gyvulio gyvenimo savaitėmis, kai fermentinė sistema dar silpna, bei tuomet, kai dėl kokių nors priežasčių esti sutrikusi virškinimo trakto fermentų veikla [1,2].

Nustatyta, kad įprastus kiaulėms pašarus, ypač daug krakmolo turinčius koncentratų, paršeliai virškina prastai, nes jų organizme per mažai virškinimo trakto fermentų, o esami - nelabai aktyvūs. Virškinimo trakto fermentų veikla susilpnėja ir tuomet, kai gyvuliai laikomi bei šeriami ekstremaliomis sąlygomis arba kai jie serga.

Paaugusioms kiaulėms dažnai trūksta gyvulinės kilmės proteinų, o augalinius proteinus jos virškina prasčiau. Todėl tikslinga kiaulėms papildomai duoti proteolizinių ir amilolizinių fermentų, nes nuo jų geriau virškinami ir pasisavinami augaliniai baltymai bei krakmolai. Nustatyta, kad fermentai lengvai suardo miežių, kviečių, rugių grūdų, o gerokai sunkiau - kukurūzų, sojos, žirnių, bulvių ląstelių apvalkalėlius. Todėl efektyviausia fermentinių preparatų duoti jaunoms kiaulėms, su pašarais gaunančiom miežių ar kviečių [3]. Parenkant fermentus, reikėtų atsižvelgti į gyvulių rūšį, amžių, auginimo paskirtį ir kt. Svarbu parinkti tinkamą fermentų dozę, nes per gausiai juos vartoti neefektyvu. Teigiama, kad kiaulėms galima skirti nuo 0,01 % iki 0,2 % fermentinio preparato (dozė priklauso nuo fermento veikimo pašaro ar raciono sausojoje medžiagoje) [3].